

Course: Environmental Economics

week4

Markets and Efficiency

Phavone Keodouangkham

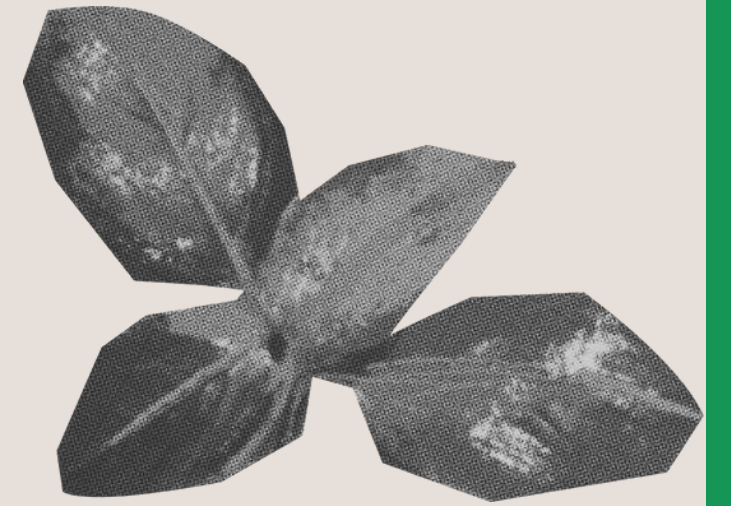
Souphanouvong University

Resource of image : [Copy of Untitled Design - Presentation](#)

review

- 1** ລະບົບຕະຫຼາດ
- ອຸປະສິງ ແລະ ອຸປະທານ, ຄວາມສົມດຸນຂອງຕະຫຼາດ **2**
- 3** ເກນຄວາມມີປະສິດທິພາບທາງເສດຖະສາດ
- ສະຫວັດດີການ: ສ່ວນເກີນຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ສ່ວນເກີນຂອງຜູ້ຜະລິດ **4**

ເນື້ອໃນ

ຄວາມມີປະສິດທິພາບ

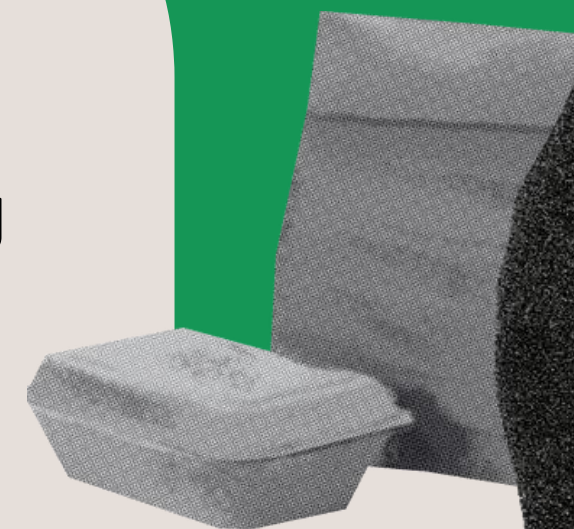

**ຄວາມມີປະສິດທິພາບ
ແລະ ຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນ**

ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ

ມົນລະພິດ ຈາກການຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການຕ້ອງມີຈຳນວນເທົ່າໃດ? ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ມົນລະພິດເປັນສິ່ງທີ່ຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້ ເພາະວ່າກິດຈະກຳທີ່ເກີດຂຶ້ນຮ່ວມກັນນັ້ນກໍ**ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ** ດັ່ງທີ່ຈະເຫັນໄດ້ວ່າການກຳຈັດມົນລະພິດຈາກລົດໃຫຍ່ໃຫ້ໝົດໄປນັ້ນຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດການສູນເສຍແກ່ສັງຄົມຫຼາຍກວ່າຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກການມີອາກາດທີ່ບໍລິສຸດຂຶ້ນ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການມີລະດັບມົນລະພິດຫຼາຍເກີນໄປກໍບໍ່ໄດ້ເປັນສິ່ງທີ່ດີຄືກັນ ດັ່ງນັ້ນ, ໃນທາງເສດຖະສາດການມີລະດັບມົນລະພິດຫຼາຍເກີນໄປ ຫຼື ໜ້ອຍເກີນໄປກໍລ້ວນແຕ່ບໍ່ມີປະສິດທິພາບ (Inefficiency).

**ໃນການກຳນົດລະດັບມົນລະພິດທີ່ມີປະສິດທິພາບ
ຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ວ່າລະດັບມົນລະພິດທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບ
ໄດ້ ເໝາະສົມຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນໄດ້ແນວໃດ**

ຕະຫຼາດ ແລະ ຄວາມມີ ປະສິດທິພາບ

ຄວາມມີປະສິດທິພາບໂດຍຈະກ່າວເຖິງແນວ
ຄວາມຄິດຄວາມເໝາະສົມຕາມຫຼັກຂອງ ພາເຣໂຕ
(Pareto Optimality) ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງຄວາມມີ
ປະສິດທິພາບ ແລະ ສົມດຸນຂອງຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນສົມບູນທີ່
ເປັນລະດັບສົມດຸນທີ່ມີປະສິດທິພາບ.

ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບສະຫວັດດີການ

ສະຫວັດດີການ ເປັນຄໍາທີ່ມາຈາກພາສາອັງກິດວ່າ :Welfare ມີ
ຄວາມໝາຍກວມລວມເຖິງ ສະຫວັດດີໃນທາງເສດຖະສາດ ແລະ
ສະຫວັດດີການສັງຄົມ

Resource of image : [Copy of Untitled Design - Presentation](#)

ປະສິດທິພາບ

Economic welfare

ຖືເອົາຄວາມເຊື່ອ ແລະ ຄວາມພໍໃຈ ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກເປັນຕົວກຳນົດ, ຖ້າພໍໃຈຫຼາຍກໍ່ເວົ້າໄດ້ວ່າໄດ້ຮັບສະຫວັດດີການຫຼາຍ ເຊັ່ນ: ຊື້ສິນຄ້າລາຄາທີ່ຖືກກວ່າທີ່ຄິດ ກໍ່ຖືວ່າໄດ້ສະຫວັດດີການດີ

Social welfare

ຖືເອົາຄວາມຈຳເປັນຂອງສັງຄົມເປັນຕົວກຳນົດ ເຊັ່ນ: ການຮັກສາສຸຂະພາບຕ້ອງເຮັດໃຫ້ທຸກຄົນໃນສັງຄົມມີສຸຂະພາບທີ່ດີ

ດັ່ງນັ້ນ, ໃນຫຼາຍໆສັງຄົມ ຈິ່ງເຫັນໄດ້ວ່າ: ສະຫວັດດີການເປັນສິ່ງທີ່ທຸກຄົນຈະຕ້ອງເຂົ້າເຖິງ, ຕ້ອງໄດ້ຮັບເພາະມັນເປັນບັນຫາສິດທິພື້ນຖານທາງສັງຄົມຂອງທຸກຄົນ

ຄວາມໝາຍຂອງຄວາມເໝາະສົມຕາມຫຼັກ ຂອງພາເຣໂຕ

ຄວາມເໝາະສົມຕາມຫຼັກຂອງພາເຣໂຕ ແມ່ນສະພາບທີ່ບໍ່ສາມາດປັບປຸງ
ສະຖານະພາບຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໃຫ້ດີຂຶ້ນໄດ້ ໂດຍບໍ່ເຮັດໃຫ້ສະຖານະພາບຂອງບຸກຄົນ
ອື່ນຫຼຸດລົງ. ຫຼັກການນີ້ຕັ້ງຊື່ຕາມນັກເສດຖະສາດຊາວອິຕາລີ ວິລເຟຣໂຕ ພາເຣໂຕ
(Vilfredo Pareto).

ເສດຖະສາດສະຫວັດດີການຕາມແນວຄວາມຄິດຂອງ ພາເຣໂຕ້

ສະຫວັດດີການສັງຄົມຈະລະບຸຈຸດສູງສຸດ ທີ່ ເອີ້ນວ່າຄວາມເໝາະສົມທີ່ສຸດຂອງ
pareto ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອການຈັດສັນສິນຄ້າ ຫຼື ບໍລິການຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ
ໂດຍບໍ່ເຮັດໃຫ້ຄວາມພໍໃຈ ຫຼື ສະຫວັດດີການຂອງຄົນອື່ນຕໍ່າລົງ

**ແນວຄວາມຄິດດັ່ງກ່າວຂອງພາເຣໂຕ້ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ເມື່ອໃດທີ່ຍັງ
ເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງໃນສັງຄົມມີຄວາມພໍໃຈຫຼາຍ
ຂຶ້ນ ສັງຄົມກໍ່ຍັງບໍ່ລະບຸສະຫວັດດີການສູງສຸດ**

ລັກສະນະສໍາຄັນຂອງຄວາມເໝາະສົມແບບ ພາເຣໂຕ

ມີປະສິດທິພາບໃນການ ຈັດສັນ

ຊັບພະຍາກອນໄດ້ຖືກຈັດສັນ
ຢ່າງມີປະສິດທິພາບທີ່ສຸດ ເຊິ່ງບໍ່
ມີການຈັດສັນທາງເລືອກອື່ນທີ່
ຈະເຮັດໃຫ້ທຸກຄົນດີຂຶ້ນ

ຄວາມສົມດຸນ

ທຸກຄົນໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງ
ສຸດພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ມີຢູ່.

ບໍ່ມີການຟຸມເຟືອຍ

ບໍ່ມີຊັບພະຍາກອນໃດທີ່ເສຍໄປ
ໂດຍບໍ່ຈໍາເປັນ.

Example:

ຄວາມເໝາະສົມຕາມຫຼັກຂອງພາຣາເຣໂຕ

EX: 1. ໃນການຄ້າລະຫວ່າງສອງຄົນ - ຖ້າທັງສອງຝ່າຍຍິນດີແລກປ່ຽນສິນຄ້າແບບສະໝັກໃຈ, ການແລກປ່ຽນນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ທັງສອງຝ່າຍໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ບໍ່ມີຝ່າຍໃດເສຍປຽບ. ເມື່ອສິ້ນສຸດການແລກປ່ຽນ, ສະພາບການຈະຢູ່ໃນຈຸດທີ່ເໝາະສົມຕາມຫຼັກພາຣາເຣໂຕ.

EX: 2. ໃນການຈັດສັນງົບປະມານສາທາລະນະ - ການຈັດສັນງົບປະມານເຂົ້າໃນໂຄງການທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໂດຍລວມສູງສຸດ ໂດຍບໍ່ເຮັດໃຫ້ກຸ່ມໃດກຸ່ມໜຶ່ງສູນເສຍຫຼາຍກວ່າຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຮັບ.

ຂໍ້ຈຳກັດຂອງຄວາມເໝາະສົມຕາມຫຼັກພາເຣໂຕ

ບໍ່ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຄວາມເທົ່າທຽມກັນ

ສະພາບການທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມຕາມຫຼັກພາເຣໂຕອາດຈະມີຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນສູງ. ຕົວຢ່າງ: ສະພາບການທີ່ຄົນໜຶ່ງມີຊັບສິນທັງໝົດແຕ່ຄົນອື່ນບໍ່ມີຫຍັງເລີຍ ກໍສາມາດເປັນຈຸດທີ່ເໝາະສົມຕາມຫຼັກພາເຣໂຕໄດ້.

ອາດມີຫຼາຍຈຸດທີ່ເໝາະສົມ

ອາດມີຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງຈຸດທີ່ສາມາດເປັນຈຸດທີ່ເໝາະສົມຕາມຫຼັກພາເຣໂຕ, ແຕ່ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ຂໍ້ຈຳກັດທາງປະຕິບັດ

ການບັນລຸຈຸດທີ່ເໝາະສົມຕາມຫຼັກພາເຣໂຕໃນໂລກແຫ່ງຄວາມເປັນຈິງແມ່ນຍາກ ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນບໍ່ສົມບູນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການເຮັດທຸລະກຳຕ່າງໆ.

ຄວາມສໍາຄັນໃນເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄວາມເໝາະສົມຕາມຫຼັກພາຣາເຣໂຕມີຄວາມສໍາຄັນໃນການປະເມີນນະໂຍບາຍສິ່ງແວດລ້ອມ:

- **ນະໂຍບາຍທີ່ດີ** ຄວນນໍາໄປສູ່ການປັບປຸງສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍບໍ່ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດເສຍຫາຍຫຼາຍເກີນໄປ
- ຖ້ານະໂຍບາຍສາມາດປັບປຸງສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເພີ່ມສະຫວັດດີການທາງເສດຖະກິດໄປພ້ອມກັນ, ນະໂຍບາຍນັ້ນຈະຖືວ່າເປັນການປັບປຸງຕາມຫຼັກພາຣາເຣໂຕ
- **ເຄື່ອງມືທາງເສດຖະກິດ** ເຊັ່ນ: ພາສີມົນລະພິດ ແລະ ລະບົບການຊື້-ຂາຍໃບອະນຸຍາດການປ່ອຍມົນລະພິດ ແມ່ນອອກແບບເພື່ອນໍາໄປສູ່ການປັບປຸງຕາມຫຼັກພາຣາເຣໂຕ

4.1 ຄວາມມີປະສິດທິພາບ

ໃນລະບົບເສດຖະກິດທີ່ພັດທະນາແລ້ວການແຂ່ງຂັນແມ່ນກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນດີແກ່ປະເທດ ດ້ວຍເຫດຜົນ 2 ປະການຄື:

- 1) ການແຂ່ງຂັນເຮັດໃຫ້ລະບົບເສດຖະກິດຕະຫຼາດເຮັດວຽກໄດ້ດີເນື່ອງຈາກວ່າມີການຕອບສະໜອງຕໍ່ການປ່ຽນແປງທີ່ເກີດຂຶ້ນ
- 2) ການແຂ່ງຂັນໃນລະບົບເສດຖະກິດຕະຫຼາດກໍ່ໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ດີທີ່ສຸດໃນສັງຄົມ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການທີ່ຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນດີແກ່ສັງຄົມຫຼາຍທີ່ສຸດນັ້ນແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບການໃຫ້ສະຫວັດດີການສັງຄົມວ່າຈໍາເປັນຫຼື ບໍ່

2 ຄວາມມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນ

ໃນທາງເສດຖະສາດເມື່ອເວົ້າເຖິງຄວາມມີປະສິດທິພາບມີຄວາມໝາຍຄືຄວາມມີປະສິດທິພາບທີ່ເໝາະສົມແບບ ພາເຣໂຕ ເຊິ່ງເປັນລະດັບທີ່ລະບົບເສດຖະກິດດໍາເນີນການຕາມຂອບເຂດຂອງ ພາເຣໂຕ.

ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ຄວາມບໍ່ມີປະສິດທິພາບໝາຍເຖິງ ການບໍ່ເກີດມີປະສິດທິພາບທີ່ເໝາະສົມແບບພາເຣໂຕ ໂດຍລະບົບເສດຖະກິດ ບໍ່ໄດ້ດໍາເນີນການຢູ່ເກີນຂອບເຂດຂອງພາເຣໂຕ ດັ່ງນັ້ນໃນສ່ວນຕ່າງໄປ ເມື່ອເວົ້າເຖິງຄວາມມີປະສິດທິພາບ ຈະໝາຍເຖິງຄວາມມີປະສິດທິພາບທີ່ເໝາະສົມແບບ ພາເຣໂຕ ເທົ່ານັ້ນ

ໃນການພິຈາລະນາຄວາມມີປະສິດທິພາບທາງ
ເສດຖະສາດຕາມພາຣາໂຕ ຕ້ອງພິຈາລະນາຄວາມມີ
ປະສິດທິພາບໃນ 3 ດ້ານຄື:

1) ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນ
ການຜະລິດ

2) ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນ
ການແລກປ່ຽນ

3) ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນ
ຕະຫຼາດສິນຄ້າ

ກຳນົດຂໍ້ສົມມຸດໃນການພິຈາລະນາ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ມີສິນຄ້າ 2 ຊະນິດຄື X ແລະ Y ເຊິ່ງເປັນສິນຄ້າເອກະຊົນທົ່ວໄປ (ເຊັ່ນ ອາຫານແລະເສື້ອຜ້າ ເປັນຕົ້ນ)

- 1) ມີປັດໄຈການຜະລິດ 2 ຊະນິດຄື L ແລະ K (ເຊັ່ນ ແຮງງານ ແລະ ທຶນ ເປັນຕົ້ນ)
- 2) ມີຜູ້ບໍລິໂພກ 2 ຄົນ ຄື ທ້າວ ກ ແລະ ທ້າວ ຂ ໂດຍຜູ້ບໍລິໂພກແຕ່ລະຄົນມີຄວາມພໍໃຈ (Preference) ຂອງແຕ່ລະຝ່າຍ
- 3) ໃນການແລກປ່ຽນສິນຄ້າບໍ່ມີຕົ້ນທຶນໃນການດຳເນີນທຸລະກຳ (Zero Transaction Costs)
- 4) ໃນແຕ່ລະຕະຫຼາດມີການລະບຸກຳມະສິດໃນຊັບສິນ (Property Right) ຢ່າງຊັດເຈນ ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຜູ້ຜະລິດສາມາດແລກປ່ຽນສິນຄ້າບໍລິການໄດ້ຢ່າງເສລີ
- 5) ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຜູ້ຜະລິດມີພຶດຕິກຳການແຂ່ງຂັນໃນການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ຕົ້ນທຶນຕໍ່າສຸດຕາມລຳດັບ
- 6) ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຜູ້ຜະລິດຮູ້ວ່າລາຄາສິນຄ້າຕະຫຼາດຂອງສິນຄ້າບໍລິການ
- 7) ໃນການດຳເນີນກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບພາຍນອກ (Externality)

ການພິຈາລະນາແນວຄິດພາວະສົມດຸນໂດຍທົ່ວໄປ ແລະ ຂະບວນ
ການປັບຕົວຂອງຕະຫຼາດນັ້ນມັກຈະອະທິບາຍໂດຍການໃຊ້ກ່ອງເອັດຈ໌
ເວີຣ໌ (Edgeworth Box) ເຊິ່ງອະທິບາຍໂດຍໃຊ້ຮູບ ກ້າຟ ດັ່ງນັ້ນ ໃນ
ການພິຈາລະນາພາວະສົມດຸນໂດຍທົ່ວໄປທາງດ້ານການແລກປ່ຽນ
ແລະ ການຜະລິດຈຶ່ງມີກ່ອງສໍາລັບທັງ 2 ກໍລະນີ ໂດຍແຕ່ລະກ່ອງຈະ
ສະແດງການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນໃນຮູບຂອງການບໍລິໂພກສິນຄ້າ
ບໍລິການ ແລະ ການໃຊ້ປັດໄຈການຜະລິດ

1 ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນການຜະລິດ

- ເກີດຂຶ້ນເມື່ອສິນຄ້າຖືກຜະລິດດ້ວຍຕົ້ນທຶນຕໍ່າສຸດ
- ໃນຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນ, ທຸລະກິດຈະຖືກກົດດັນໃຫ້ຫຼຸດຕົ້ນທຶນ ເພື່ອຄວາມຢູ່ລອດ
- ການຜະລິດຈະຢູ່ທີ່ຈຸດທີ່ຕົ້ນທຶນສະເລ່ຍຕໍ່າສຸດ (ຕົ້ນທຶນສ່ວນເພີ່ມ = ຕົ້ນທຶນສະເລ່ຍ)

1 . ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນການຜະລິດ

ໃນການພິຈາລະນາຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນການຜະລິດ (Efficiency in Production) ມີຂໍ້ສົມມຸດວ່າລະບົບ ເສດຖະກິດມີປັດໄຈການຜະລິດ 2 ຊະນິດຄື: L ແລະ K ໂດຍປັດໄຈການຜະລິດດັ່ງກ່າວນຳມາໃຊ້ຜະລິດ ສິນຄ້າ 2 ຊະນິດ ຄື: X ແລະ Y ດັ່ງນັ້ນ

ຈາກຂໍ້ສົມມຸດດັ່ງກ່າວສາມາດຂຽນຄວາມສຳພັນທາງດ້ານການຜະລິດໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

$$\bar{L} = L_X + L_Y \quad (4.1)$$

$$\bar{K} = K_X + K_Y \quad (4.2)$$

ການຜະລິດສິນຄ້າ X ແລະ Y ທີ່ໃຫ້ກຳໄລສູງສຸດ ໂດຍໃຊ້ປັດໄຈ K ແລະ L ຫຼາຍໜ້ອຍສໍາໃດ,
ໂດຍອີງໃສ່ ອັດຕາການທົດແທນທາງເຕັກນິກ.

(Marginal Rate of Technical Substitution: MRTS)

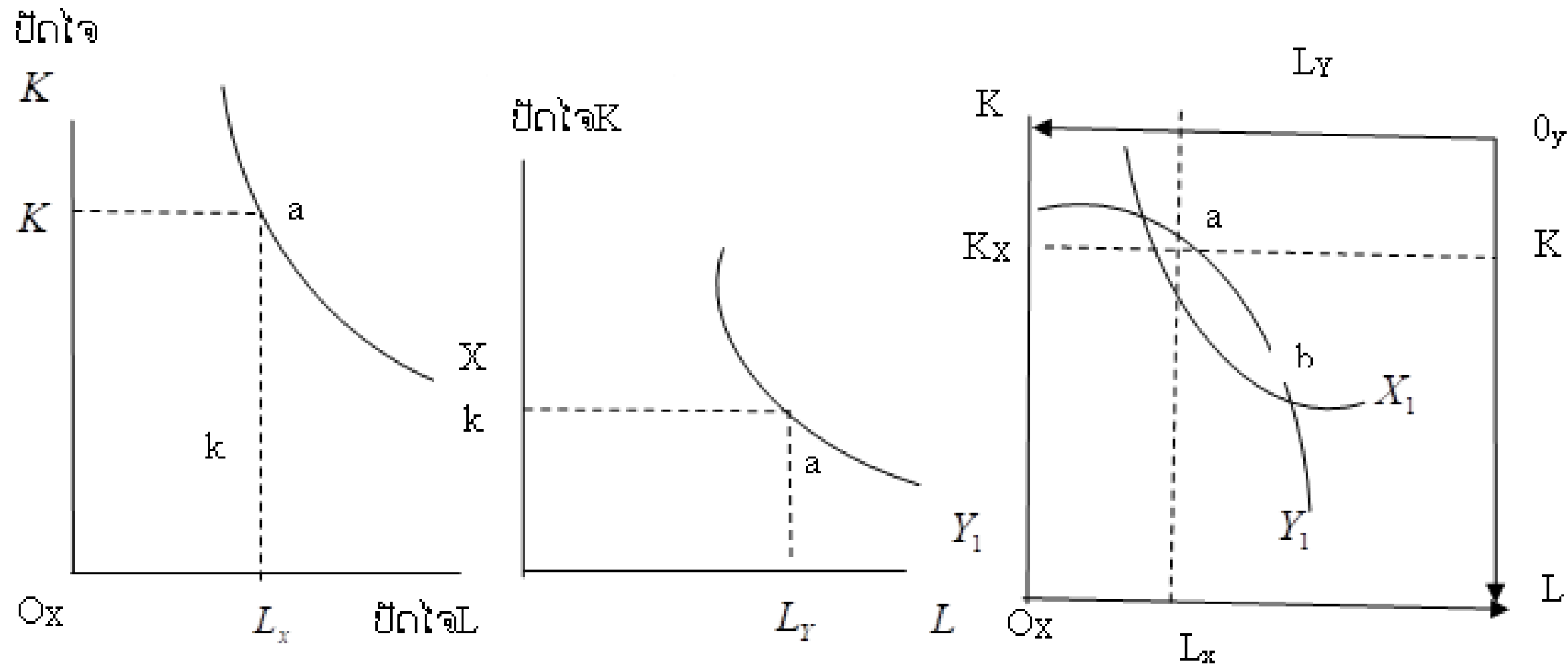
$$\text{MRTS}_{LK}^x = \frac{MP_L}{MP_K}$$

$$\text{MRTS}_{LK}^y = \frac{MP_L}{MP_K}$$

ການຈັດສັນປັດໄຈ L ແລະ K ເຂົ້າໃນການຜະລິດສິນຄ້າ X ແລະ Y ຮ່ວມກັນ
ເພື່ອໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ.

ການຈັດສັນປັດໄຈ L ແລະ K ເຂົ້າໃນການຜະລິດ X ແລະ Y ຮ່ວມກັນ

$$\text{MRT } S_{LK}^x = \text{MRT } S_{LK}^y = \frac{MP_L}{MP_K}$$

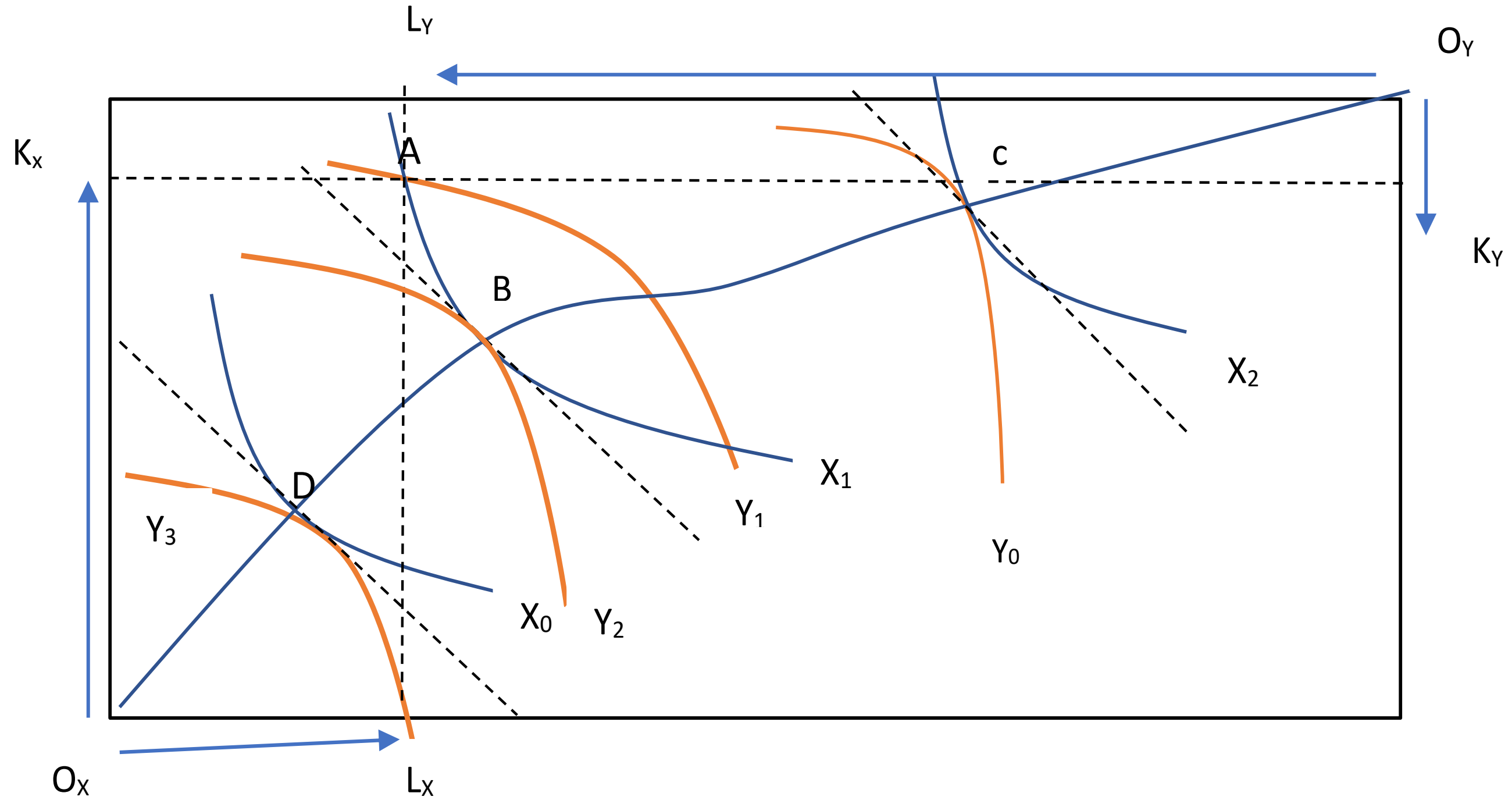
ຮູບທີ 1 ການຜະລິດສິນຄ້າ X

ຮູບທີ 2 ການຜະລິດສິນຄ້າ Y

ຮູບທີ 3 Edgeworth Box

ຮູບທີ 4.1 Edgeworth Box ທາງດ້ານການຜະລິດສິນຄ້າ

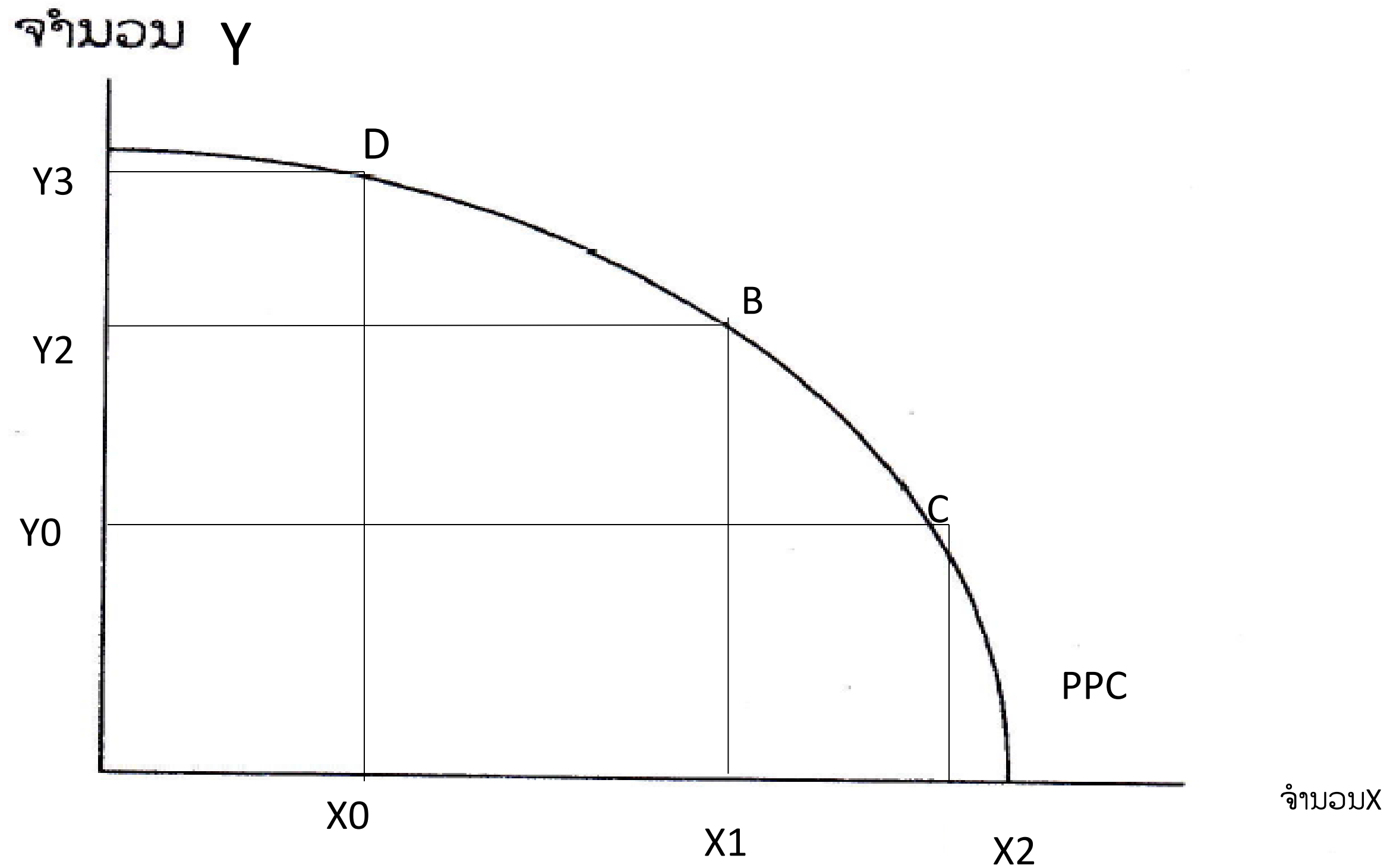
ເສັ້ນການຜະລິດທີ່ຕົກລົງກັນໄດ້

ດັ່ງນັ້ນ, ຈະເຫັນໄດ້ວ່າການຜະລິດນັ້ນຜູ້ຜະລິດພະຍາຍາມຈັດສັນການໃຊ້ປັດໄຈການຜະລິດເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າສູ່ເສັ້ນການຜະລິດທີ່ຕົກລົງກັນໄດ້ເພາະເປັນລະດັບການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນທີ່ມີປະສິດທິພາບຫລາຍສຸດໂດຍຢູ່ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂ 2 ປະການຄື: 1. ຜູ້ຜະລິດຕ້ອງການຫຼຸດຕົ້ນທຶນການຜະລິດໃຫ້ຕໍ່າທີ່ສຸດ (Cost minimization), 2. ຕະຫຼາດປະຈຸບັນເປັນຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນສົມບູນ.

Resource of image : <https://shorturl.at/J3OsY>

ຮູບທີ 4.3 ເສັ້ນຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການຜະລິດ (PPC)

2. ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນການແລກປ່ຽນ

- ເກີດຂຶ້ນເມື່ອສິນຄ້າຖືກຜະລິດໃນປະລິມານທີ່ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ
- ໃນຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນ, ລາຄາ = ຕົ້ນທຶນສ່ວນເພີ່ມ (Marginal Cost)
- ເມື່ອລາຄາສະທ້ອນຄວາມເຕັມໃຈຈ່າຍສ່ວນສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຕົ້ນທຶນສ່ວນເພີ່ມຂອງຜູ້ຜະລິດ, ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນຈະມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ

2. ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນການແລກປ່ຽນ

ໃນການພິຈາລະນາຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນການແລກປ່ຽນ (Efficiency in Exchange) ຈະເລີ່ມພິຈາລະນາຈາກພຶດຕິກຳຂອງຜູ້ບໍລິໂພກຈຳນວນ 2 ຄົນຄື: A ແລະ B ເຊິ່ງເຮັດການແລກປ່ຽນກັນ ແລະ ກັນ, ສິນຄ້າທີ່ນຳມາແລກປ່ຽນຄື: X ແລະ Y ດັ່ງນັ້ນ ຈາກຂໍ້ສົມມຸດຖານດັ່ງກ່າວສາມາດຂຽນຄວາມສຳພັນທາງດ້ານການບໍລິໂພກໄດ້ດັ່ງນີ້:

ຟັງຊັນອັດຖະປະໂຫຍດ

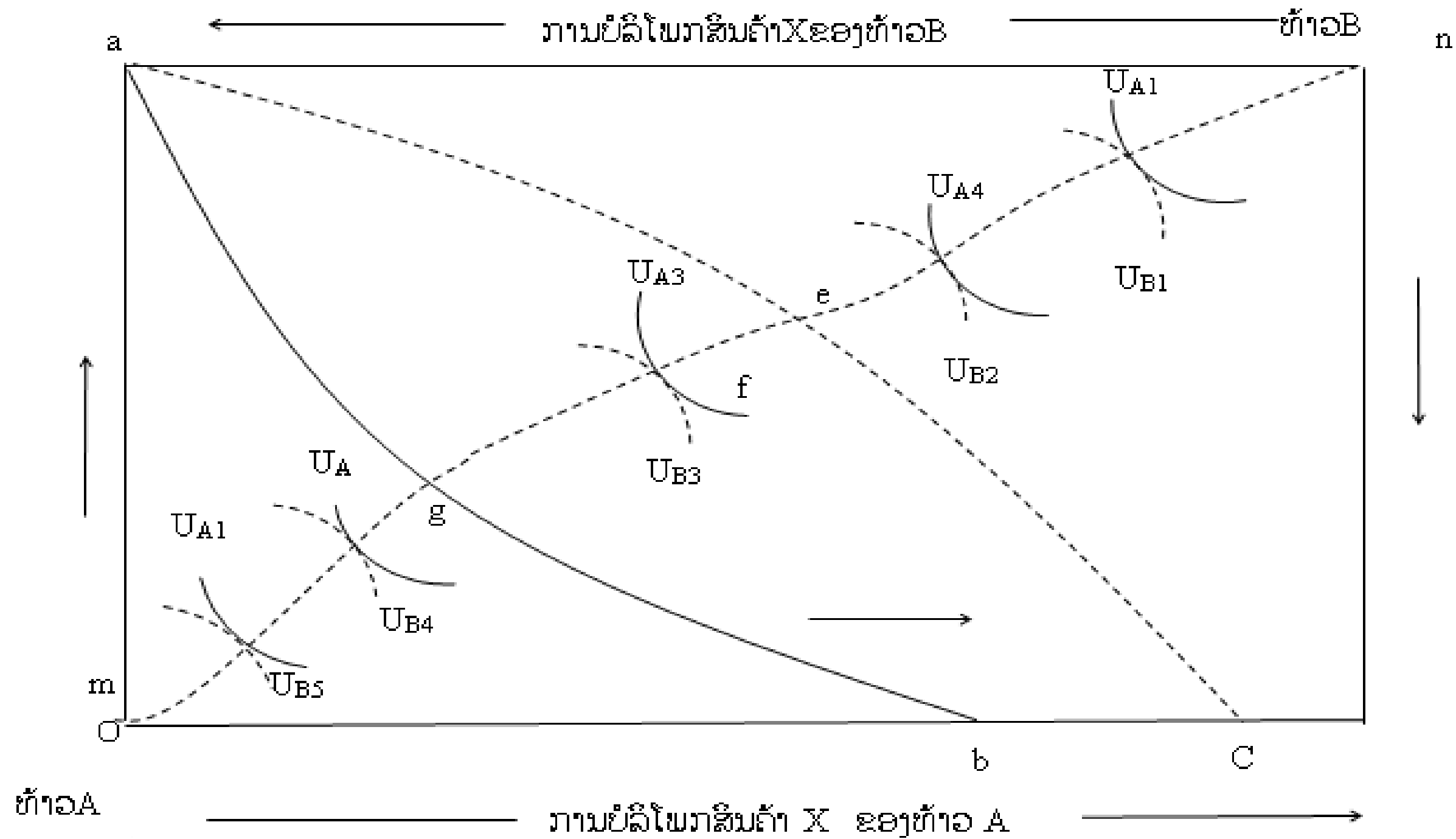
$$U^A = U(X_A, Y_A) \quad (4.4)$$

$$U^B = U(X_B, Y_B) \quad (4.5)$$

ຄວາມສຳພັນທາງດ້ານການຜະລິດ

$$\bar{X} = X_A + X_B \quad (4.6)$$

$$\bar{Y} = Y_A + Y_B \quad (4.7)$$

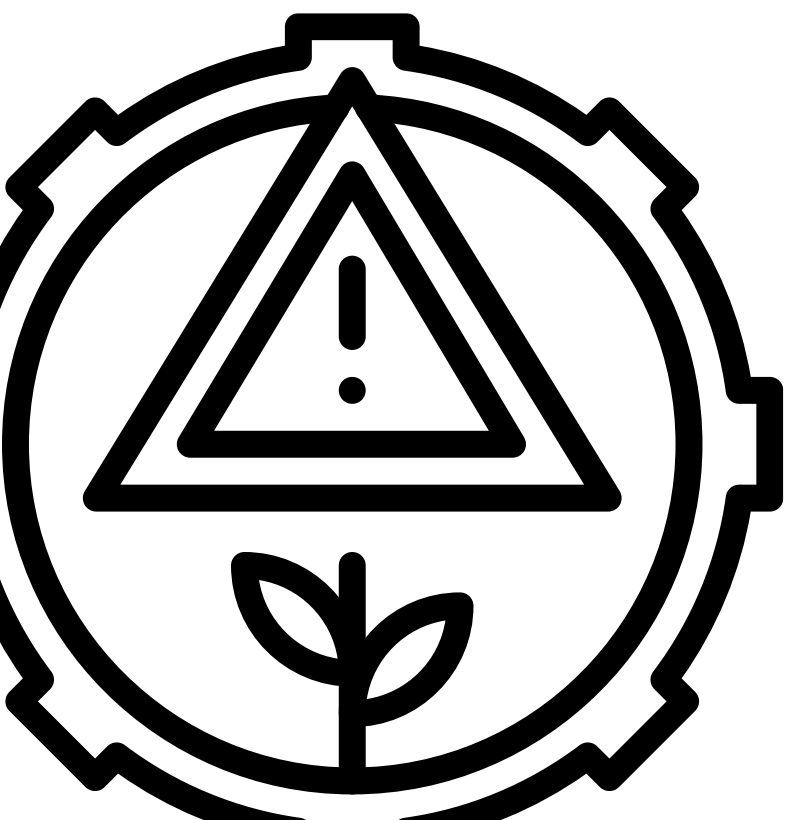

ຮູບທີ່ 4.4 (Edge worth Box)ທາງດ້ານການບໍລິໂພກ

ດັ່ງນັ້ນ, ຈະເຫັນໄດ້ວ່າໃນດ້ານການບໍລິໂພກນັ້ນຜູ້ບໍລິໂພກພະຍາຍາມຈັດສັນການບໍລິໂພກ ເພື່ອເຂົ້າສູ່ເສັ້ນການບໍລິໂພກທີ່ຕົກລົງກັນໄດ້ ຫຼື ເສັ້ນຂອບເຂດຂອງພາເຣໂຕ ເພາະເປັນ ລະດັບການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນເພື່ອບໍລິໂພກທີ່ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍທີ່ສຸດ ໂດຍຢູ່ພາຍ ໃຕ້ເງື່ອນໄຂ 2 ປະການ ຄື: 1. (ຜູ້ບໍລິໂພກຕ້ອງການຄວາມ ພໍໃຈສູງສຸດ (Utility Maximization) ແລະ 2. ຕະຫຼາດສິນຄ້າເປັນຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນສົມບູນ.

ຄວາມສົມດຸນທົ່ວໄປໃນການລິໂພກທີ່ມີປະສິດທິພາບໄດ້ດັ່ງສົມຜົນ

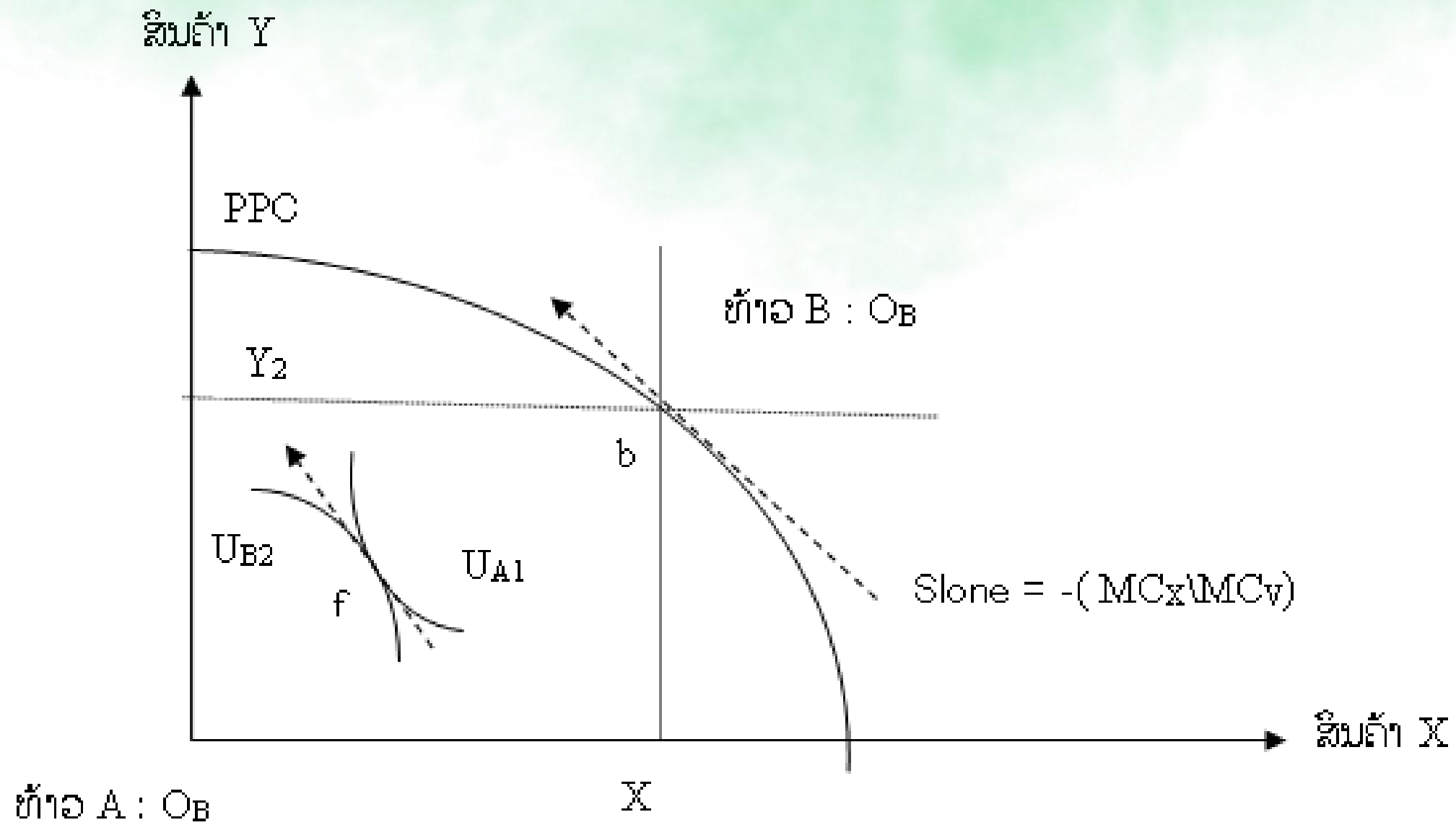
$$MRS^A_{xy} = MRS^B_{xy} = P_x / P_y$$

3. ຄວາມມີປະສິດພາບໃນຕະຫຼາດສິນຄ້າ

ຕະຫຼາດທີ່ມີການແຂ່ງຂັນສົມບູນຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນທັງໃນດ້ານການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິໂພກຢ່າງມີປະສິດທິພາບດັ່ງທີ່ກວ່າມາແລ້ວ ໃນການພິຈາລະນາພາວະສົມດຸນທົ່ວໄປ ແລະ ຄວາມມີປະສິດທິພາບນັ້ນຈຳເປັນຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂເພີ່ມເຕີມ ຄື ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນຕະຫຼາດສິນຄ້າ (Efficiency in Output Market) ກ່າວຄືການຕັດສິນໃຈທາງດ້ານການຜະລິດຂອງຜູ້ຜະລິດຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບການຕັດສິນໃຈທາງດ້ານການບໍລິໂພກຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ອາດຈະເວົ້າໄດ້ວ່າ ອັດຕາສ່ວນເພີ່ມທີ່ສັງຄົມຈະປຽນແປງສິນຄ້າ (Marginal Rate of Transformation MRT) ຕ້ອງເທົ່າກັບອັດຕາສ່ວນເພີ່ມຂອງການທົດແທນລະຫວ່າງສິນຄ້າທັງສອງຊະນິດຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ (MRS)

**ຮູບທີ 4.5 ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ
ໃນຕະຫຼາດສິນຄ້າ**

ຄວາມສຳພັນໂດຍລວມຂອງສົມດຸນທົ່ວໄປໃນການຜະລິດ ແລະ ບໍລິໂພກທີ່ມີປະສິດທິພາບ
ໄດ້ດັ່ງສົມຜົນລຸ່ມນີ້:

$$\frac{MC_X}{MC_Y} = MRT_{XY} = MRS^A_{XY} = MRS^B_{XY} = \frac{P_X}{P_Y}$$

ສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ໃນລະບົບຕະຫຼາດທີ່ມີການແຂ່ງຂັນສົມບູນ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນເພື່ອການຜະລິດ ແລະ ການລິໂພກຈະມີປະສິດທິພາບດ້ວຍເຫດຜົນ 2 ປະການ ຄື (1) ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກຕ່າງໆຍອມຮັບລາຄາທີ່ກຳນົດໂດຍຕະຫຼາດ ແລະ (2) ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກຕ່າງໆສະແດງຫາຈຸດທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດພາຍໃຕ້ລາຄາທີ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ນັ້ນ ເຊິ່ງສາເຫດດັ່ງກ່າວຈະເຮັດໃຫ້ຄ່າອັດຕາສ່ວນເພີ່ມໃນການປ່ຽນແປງການຜະລິດສິນຄ້າ (MRT) ເທົ່າກັບອັດຕາສ່ວນເພີ່ມຂອງການທົດແທນລະຫວ່າງການບໍລິໂພກສິນຄ້າຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ (MRS) ແລະ ເທົ່າກັບອັດຕາສ່ວນລາຄາສິນຄ້າທັງສອງຊະນິດນັ້ນ (P_X/P_Y).

ຈາກເງື່ອນໄຂຄວາມມີປະສິດທິພາບທັງ 3 ຂໍ້ ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າການຈັດສັນ
ຊັບພະຍາກອນຢ່າງມີປະສິດທິພາບປະກອບດ້ວຍ

-ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນການແລກປ່ຽນ ເຊິ່ງມີສົມດຸນທົ່ວໄປຄື

$$MRTS^X_{LK} = MRTS^Y_{LK} = \frac{P_X}{P_Y}$$

-ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນການບໍລິໂພກ ເຊິ່ງມີສົມດຸນທົ່ວໄປຄື

$$MRS^A_{XY} = MRTS^B_{XY} = \frac{P_X}{P_Y}$$

-ຄວາມມີປະສິດທິພາບໃນຕະຫຼາດສິນຄ້າ ເຊິ່ງມີສົມດຸນ ທົ່ວໄປຄື

$$\frac{MC_X}{MC_Y} = MRT_{XY} = MRS^A_{XY} = MRS^B_{XY} = \frac{P_X}{P_Y}$$

ກິນໄກຕະຫຼາດທີ່ນໍາໄປສູ່ປະສິດທິພາບ

- 1.ລາຄາເປັນສັນຍານ:** ລາຄາຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄວາມຂາດແຄນ ຫຼື ຄວາມຕ້ອງການ
- 2.ການແຂ່ງຂັນ:** ກົດດັນໃຫ້ຜູ້ຜະລິດຕ້ອງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ
- 3.ການຕອບສະໜອງຕໍ່ສິ່ງຈູງໃຈ:** ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກປັບພຶດຕິກຳຕາມລາຄາ
- 4.ເສລີພາບໃນການເລືອກ:** ທັງຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກມີເສລີພາບເລືອກຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕົນ

ບົດບາດຂອງນະໂຍບາຍລັດໃນການສົ່ງເສີມປະສິດທິພາບ

1.ການແກ້ໄຂຄວາມລົ້ມເຫຼວຂອງຕະຫຼາດ:

1. ໃຊ້ເຄື່ອງມືທາງເສດຖະກິດເຊັ່ນ: ພາສີ ແລະ ເງິນອຸດໜູນ ເພື່ອຫຼຸດຜົນກະທົບພາຍນອກ
2. ກົດໝາຍດ້ານການຜູກຂາດເພື່ອຮັກສາການແຂ່ງຂັນ

2.ການສົ່ງເສີມຂໍ້ມູນ:

1. ເພີ່ມຄວາມໂປ່ງໃສຂອງຕະຫຼາດ
2. ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄຸນນະພາບຜ່ານມາດຕະຖານ

3.ການລົງທຶນໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການສຶກສາ:

1. ເພີ່ມປະສິດທິພາບພື້ນຖານຂອງເສດຖະກິດ
2. ພັດທະນາທັກສະແຮງງານ

Homework

1. ຈຶ່ງໃຫ້ຄວາມໝາຍຂອງປະສິດທິພາບ ໝາຍເຖິງຫຍັງ?
2. ການພິຈາລະນາຄວາມມີປະສິດທິພາບທາງເສດຖະສາດຕາມພາຣາເຣໂຕ ຕ້ອງພິຈາລະນາຄວາມມີປະສິດທິພາບຈັກດ້ານຄື ດ້ານໃດແດ່?

Reference

XIONGTOUA, T. et al., (2021). Environmental Economics.
Souphanouvong University

THANK YOU

